

Afdeling for Ungdoms- og
Voksenuddannelser

Frederiksholms Kanal 26
1220 København K
Tlf. 3392 5000
Fax 3392 5302
E-mail uvm@uvm.dk
www.uvm.dk
CVR nr. 20-45-30-44

Høringsnotat vedrørende ændring af lov om arbejdsmarkedsud-
dannelser m.v

31. januar 2013
Sags nr.:
045.10N.391

Høring af udkast til forslag til ændring af lov om arbejdsmarkedsud-
dannelser m.v. (Regulering af de godkendte udbyderes virksomhed, sanktio-
ner, forsøgsvirksomhed m.v.).

I. Indledning

Lovforslaget blev den 7. januar 2013 sendt i høring hos 59 myndigheder
og organisationer m.v. og offentliggjort på Høringsportalen.

Af de 59 hørte har 26 afgivet høringssvar. I de 19 høringssvar er der be-
mærkninger til lovforslaget. Derudover er der afgivet høringssvar med
bemærkninger fra to yderligere organisationer. En liste med angivelse af,
hvem der har afgivet bemærkninger, er vedlagt.

Ministeriet for Børn og Undervisning vurderer, at de indkomne hørings-
svar ikke giver anledning til at ændre i lovforslaget.

II Væsentlige bemærkninger til lovforslaget

1. Generelle bemærkninger

Der er generelt enighed om, at misbrug af AMU skal mindskes, og at
lovforslaget bidrager til dette.

LO bemærker, at lovforslaget bidrager til, at misbrug af offentlige midler
forhåbentlig i større udstrækning kan hindres. LO, DA og VEU-rådet
mener, at det er centralt, at der bliver slået direkte ned der, hvor misbru-
get finder sted.

DA og DI påpeger ligeledes, at de lægger vægt på, at der skal være pro-
portionalitet mellem omfanget af misbrug og indskrænkningerne via reg-
ler, og at det er afgørende, at der ikke iværksættes foranstaltninger, der

generelt vil forringe virksomheder og medarbejders mulighed for at anvende systemet. Ligesom der lægges vægt på, at virksomhedernes og medarbejdernes behov for voksen- og efteruddannelse bliver opfyldt via forsyningsikkerhed og øget fleksibilitet i AMU-systemet.

VEU-rådet bemærker ligeledes, at AMU-systemet er skabt til at sikre mobilitet, omstilling og fleksibilitet på det danske arbejdsmarked, samt til at fremme livslang læring for ufaglærte og faglærte og at sikre deres tilknytning til arbejdsmarkedet. Det er afgørende for VEU-rådet, at AMU-systemets fleksibilitet bevares til gavn for brugerne.

KL bemærker, at der er behov for at iværksætte tiltag i lyset af eksemplerne på misbrug af AMU-systemet, men understreger samtidig, at tiltagene ikke bør iværksættes på bekostning af fleksibiliteten og den praksisnære afholdelse, hvis AMU-systemet fremover skal være attraktivt for kommunernes kompetenceudvikling.

Dansk Erhverv påpeger, at de savner tiltag, der kan genskabe aktiviteten i AMU, og ikke kun lovændringer der skærper udbudspligt og sanktioner, idet der er brug for, at både udbydere af AMU og brugerne af systemet får genskabt tilliden til AMU-systemet og oplever det som attraktivt.

2. Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

2.1. Hjemmel til at fastsætte vilkår for udbyderne.

LO bemærker, at de er tilfredse med, at man med lovforslaget har til hensigt at lovformeliggøre regulering af de godkendtes udbyderes virksomhed.

DE-B og DE-L støtter initiativer, som medvirker til at skabe større gennemsigtighed og klarhed over reglerne på AMU-området.

DE-L bemærker, at lovforslagets bemærkninger ikke giver mulighed for at vurdere rækkevidden af de påtænkte vilkår, som skal fastsættes ved bekendtgørelse. DE-L foreslår derfor, at der tilstræbes færre regler, og at de løbende tilpasninger og fortolkninger revurderes i forhold til virksomhedsforlagt undervisning og fjernundervisning, idet disse afholdelsesformer skal tilgodese arbejdsmarkedsuddannelsernes landsdækkende kompetencer, men også skal tilgodese de specifikke kompetencer, der styrker virksomhedernes vækst og udviklingspotentiale.

B-SOSU og SOSU-lederforeningen påpeger, at det ikke fremgår tydeligt, hvad disse hjemler skal anvendes til, hvilket udgør en væsentlig usikkerhed og uklarhed for udbyderne af AMU.

DFS, DOF og NETOP nævner, at de ser frem til at blive hørt i forbindelse med udstedelsen af bekendtgørelsen om vilkår for udbydere.

Ministeriet bemærkninger

Hjemlen til at fastsætte nærmere regler om generelle vilkår for udbudsgodkendelser vil umiddelbart blive anvendt til ved bekendtgørelsesform at fastsætte regler, som i udgangspunkt svarer til de eksisterende vilkår. I den forbindelse er det dog blandt andet også hensigten at tilstræbe forenkling af vilkårene, hvor dette er muligt og relevant. Ministeriet forventer at sende et udkast til bekendtgørelsen i ekstern høring i løbet af foråret 2013.

2.2. Tilbagekaldelse af og vilkår for udbudsgodkendelser

LO er tilfredse med, at der skabes lovhjemmel for sanktionering af udbydere af AMU, hvor disse ikke overholder de i loven fastsatte krav.

DA efterspørger klarhed om, hvilke vilkår for benyttelse af den konkrete udbudsgodkendelse, der kan fastsættes, idet man ikke kun skal tage hensyn til tilsynet, men også bør tage hensyn til brugernes behov for opkvalificering.

DE-L, Dansk Erhverv, B-SOSU og SOSU-Lederforeningen er skeptiske overfor lovforslagets ændring af § 17 om tilbagekaldelse af udbudsgodkendelser, idet det blandt andet påpeges, at ændringen skaber væsentlig usikkerhed, fordi institutionerne under nærmere angivne betingelser kan komme ud for en reaktion vedrørende godkendelsen, selvom der ikke direkte er konstateret et regelbrud.

DE-L og KL foreslår endvidere, at VEU-rådet forelægges misligholdelse og overtrædelser af reglerne.

Ministeriets bemærkninger

Bestemmelsen tydeliggør alene den nuværende praksis for tilbagekaldelse af udbudsgodkendelser og fastsættelse af konkrete vilkår i forbindelse med tilsyn. En sådan afgørelse træffes under iagttagelse af de almindelige regler om proportionalitet, således at det sikres, at indgrebet ikke er mere vidtgående, end hvad formålet med indgrebet tilsiger. Der vil således i de konkrete situationer kunne lægges afgørende vægt på hensynet til at beskytte både uddannelsessystemets brugere og statskassen mod misbrug.

Med lovforslaget gennemføres en klar sontring, som fører til, at VEU-rådet alene vil skulle høres i sager, hvor arbejdsmarkedspolitiske og uddannelsespolitiske overvejelser er bærende. Tilbagekaldelse af udbudsgodkendelser og fastsættelse af vilkår herfor er baseret på et juridisk grundlag og sagsbehandling. Allerede i dag afgøres tilfælde af misligholdelse af udbudsgodkendelser uden forelæggelse for VEU-rådet. Det er

således forudsat, at det ikke er hensigtsmæssigt, at VEU-rådets medlemmer indgår i juridisk vurdering og afgørelser.

2.3. Krav til undervisningens afholdelse

DA, DI og KL er modstandere af, at der kan stilles krav til undervisningens afholdelse, såfremt der her tænkes på at indskrænke anvendelsen af de eksisterende fleksible afholdelsesformer, som kan hindre en gennemførelse inden for rammer, som spiller sammen med brugernes virkelighed.

Ministeriets bemærkninger

Det er ikke hensigten med lovforslaget at sætte en stopper for anvendelsen af de eksisterende fleksible afholdelsesformer.

2.4. Tosprogede

LO ser ingen problemer i, at terminologien ændres fra "flygtninge og indvandrere" til "tosprogede".

Uddannelsesforbundet finder det fornuftigt at ændre terminologien, men påpeger, at dette ikke bør medføre udelukkelse af målgrupper, der efter de hidtidige regler kunne have tilstrækkeligt udbytte af at deltage i AMU.

Ministeriets bemærkninger

Det er med lovforslaget alene hensigten at ændre terminologien, og det er således ikke hensigten at ændre i den nuværende praksis for afgrænsning af målgruppen.

2.5. AMU på områder, hvor der i forvejen findes private uddannelser

DI og Dansk Erhverv støtter, at der skabes større klarhed om, at der kan udvikles AMU i visse tilfælde, hvor der også eksisterer et privat udbud. DI understreger, at det dog ikke bør fortrænge et relevant privat udbud.

Ministeriets bemærkninger

Det er med lovforslaget alene hensigten at tydeliggøre forholdet mellem de gældende regler i henholdsvis AMU-loven og ÅU-loven. Hvor det afgørende er AMU-lovens regel, hvorefter der kun kan udvikles nye uddannelser på områder, hvor private initiativtagere allerede udbyder uddannelsesaktiviteter, hvis væsentlige arbejdsmarkedspolitiske og uddannelsesmæssige hensyn taler herfor.

2.6. Uddannelsesbeviser

Foreningen af forstandere og direktører ved AMU-centrene foreslår, at det også bliver muligt at udstede uddannelsesbeviser ved gennemførelse af AMU som indtægtsdækket virksomhed (IDV).

Ministeriet bemærkninger

Der føres ikke tilsyn med indholdet i undervisning gennemført som indtægtsdækket virksomhed, som typisk i sin form er enten afholdelse af arbejdsmarkedsuddannelser for andre målgrupper eller aktiviteter, som ikke kan rummes indenfor de centralt godkendte handlingsorienterede målbeskrivelser for AMU. Sammenblanding af AMU aktiviteter (med tilskud) og IDV (uden tilskud) har været et tema i flere tilsynssager, og risiko for yderligere sager med dette tema forøges, såfremt der kan udstedes AMU beviser for indtægtsdækket virksomhed. Det er generelt ikke hensigtsmæssigt at kunne udstede AMU uddannelsesbevis, når der ikke føres tilsyn med aktiviteten.

2.7. Forsøg med AMU

LO, DA, VEU-rådet, DI, DE-L, KL, B-SOSU og SOSU-Lederforeningen, Handelsskolens Lærerforening, Daghøjskoleforeningen, Dansk Erhverv og Uddannelsesforbundet støtter op om hjemmel til at lave forsøg med AMU.

DI mener, at der i særlig grad er behov for forsøg med nye afholdelsesformer, hvor deltagerne ikke nødvendigvis er fysisk samlet, men hvor man alligevel kan tale om tilstedeværelsesundervisning.

Handelsskolens Lærerforening og Uddannelsesforbundet bemærker, at forsøgsvirksomhed ikke bør omfatte kravene til voksenpædagogiske undervisningsmiljøer og lærerkvalifikationer, da dette er en stærk medvirkende faktor for kvalitet i undervisningsforløbene.

Dansk Erhverv foreslår, at der særligt afholdes forsøg, der understøtter brobygning fra AMU til videregående efteruddannelsesniveau.

Ministeriets bemærkninger

Ministeriet vil tage konkret stilling til forslag om forsøgsvirksomhed i de situationer, hvor behovet måtte opstå.

2.8. Ophævelse af geografiske dækningsområder

DA og Danske Erhverv foreslår, at de geografiske dækningsområder for godkendelser til at udbyde arbejdsmarkedsuddannelser ophæves.

Ministeriets bemærkninger

De eksisterende regler giver allerede i dag mulighed for at ophæve de geografiske dækningsområder, hvilket lovforslaget ikke ændrer på. VEU-rådet drøfter pt. aktivitetsudviklingen indenfor AMU, og det forventes i den forbindelse, at VEU-rådet vil udtale sig om, hvorvidt de geografiske dækningsområder fremadrettet skal bevares eller ophæves.

2.9. Skelnen mellem typer af udbydere

DFS, DOF, NETOP, Daghøjskole Foreningen og AOF Danmark mener, at der bør skelnes mellem folkeoplysende foreninger og private aktører i lovforslaget, idet de folkeoplysende foreninger spiller en særlig rolle ift. at få udbudt AMU, og den manglende skelnen indebærer en risiko for, at uddannelsesmulighederne for de kortuddannede indsnævres. Konkret foreslås, at der fortsat skal være mulighed for, at foreningerne via udlicitering eller driftsoverenskomst kan afvikle kurser fra det såkaldte fælleskatalog. AOF Danmark foreslår ligeledes, at der indgås en "køb af lærer" ordning mellem en godkendt AMU-udbyder og AOF Danmark således, at AOF Danmarks lærere fortsat kan benyttes inden for arbejdsmarkedsuddannelser, hvor dette ellers vil blive betragtet som en udlicitering.

DA tilkendegiver, at de ikke finder det relevant at skelne mellem private eller offentlige udbydere eller underleverandører, idet det centrale er, at udbyderne lever op til det ansvar, der er forbundet med at være udbyder.

Handelsskolens Lærerforening og Uddannelsesforbundet tilkendegiver ligeledes, at AMU-udbydere skal være omfattet af de samme kvalitetskrav uanset, om det er i offentligt eller privat regi.

Ministeriet bemærkninger

Ændring af udliciteringsreglerne i 2012 medførte, at uddannelser i fælleskataloget ikke længere kan udliciteres, idet der i større omfang er konstateret misbrug med AMU på dette område. Dette medførte i praksis, at bl.a. AOF Danmark og andre folkeoplysende institutioner ikke kan udbyde disse kurser via en udlicitering fra en godkendt AMU-udbyder. Denne beslutning blev truffet efter orientering af VEU-rådet og i dialog med skoleforeningerne på området, som samtidig vurderede, at udbuddet af fælleskatalogets kurser selv kan varetage opgaven.

De folkeoplysende foreninger kan fortsat varetage kurser uden for fælleskataloget via udlicitering, og lærere fra de folkeoplysende foreninger vil også kunne blive ansat som timelærere hos de godkendte offentlige udbydere. Krav om ansættelse som timelærere er begrundet i, at statens løn og ansættelsesvilkår skal følges af de offentlige udbydere

2.10. Medlemskreds af VEU-rådet

DE-B, DE-L, B-SOSU og SOSU-lederforeningen foreslår, at VEU-rådet får en bredere medlemskreds, så forskellige uddannelsesinstitutioners ledelse og bestyrelser bliver repræsenteret, idet VEU-rådets arbejde blandt andet omhandler institutionsstrukturen hos udbyderne af VEU.

Ministeriet bemærkninger

De gældende regler om repræsentationen i VEU-rådet er udtryk for en afvejning af ønsket om repræsentation af interesser over for rådets funk-

ionalitet. Det findes således hensigtsmæssigt at fastholde den nuværende ordning, hvor lederforeningerne udpeger samlet én repræsentant til VEU-rådet, og hvor de lokale bestyrelser allerede er repræsenteret indirekte ved arbejdsmarkedets parter.

2.11. Krav til dokumentation

Foreningen af forstandere og direktører ved AMU-centrene foreslår, at der kan fastsættes krav til dokumentation, der tydeliggøres i vejledningen til institutionerne.

Ministeriets bemærkninger

Kvalitets- og Tilsynsstyrelsen planlægger i samarbejde med skoleforeningerne udgivelse af en vejledning om dokumentation til offentliggørelse snarest.

2.12. Udvidelse af målgruppen for AMU

Dansk Erhverv foreslår, at målgruppen for AMU udvides således, at der er lige adgang til AMU for alle personer uanset uddannelsesbaggrund.

Ministeriets bemærkninger

I 2011 blev der som led i Genopretningspakken indført fuld deltagerbetaling på blandt andet AMU for personer med en videregående uddannelse. Dette skete som led i prioritering af ressourcerne til VEU-området og for at fokusere indsatsen i AMU-systemet til de kortuddannede. Forslaget om at udvide målgruppen forudsætter finansiering, som ligger udenfor rammerne for dette lovforslag.